

БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Журенко А. О.
м. Полтава

Анотація. У статті описується поняття безпеки людини, описані різні тенденції у цьому питанні. Окреслені шляхи покращення безпеки на сучасному етапі.

Ключові слова: безпека, безпека життєдіяльності, мегасистеми, глобальні інформаційні системи.

XX ст. – поч. XXI ст. характеризується такими явищами як соціальні зміни, небезпечні природні явища, зміна клімату, техногенні катастрофи, міжнародна фінансово-економічна криза. Все це не дає спокою людям на сьогодні [1]. Тому не дивно, що у людей в усьому світі значно підвищився інтерес до проблем безпеки. Багато вчених розкривали це питання та шукали їх вирішення. До них відносяться: Г.Г. Почепцова, В.О. Ліпкана, С.Г. Лаптева, П.Я. Пригунова, В.Т. Білоуса, П.Р. Нижника, Г.П. Ситника – і російських – В.І. Ярочкіна, В.Л. Манілова, О.В. Манойла, О.І. Петренка, Д.Б. Фролова.

Досліджуються різні сторони, розробляються нові концепції, створюються наукові конференції, на яких шукають альтернативні методи та оптимальні шляхи вирішення питань безпеки людини у сучасних умовах. Слід зауважити, що в коло питань ставлять не лише ті загрози, що спричиняють смерть людини, а й ті, які погіршують умови життєдіяльності людини або створюють передумови до деградації всієї системи організму людини [2]. З кожним роком загрози збільшуються, як збільшується сніжна куля. Наша цивілізація впевненими кроками йде у стан глобальної небезпеки. Всю небезпеку стерти із Землі неможливо, але можемо почати долати цей стан небезпеки вже сьогодні. Отже, що таке безпека і як створити умови безпечної життєдіяльності у сучасному житті?

Безпека – це стан захищеності життєво важливих інтересів особистості, суспільства, держави від внутрішніх і зовнішніх загроз, або здатність предмета, явища або процесу зберігатися при руйнуючих впливах [3]. В даний момент Україна переживає не найкращі часи свого існування, тому нерви українців натягнуті як дроти. На сьогодні в основі підходів до безпеки людини лежить сама людина, і вони швидше доповнюють, ніж суперечать один одному. За ступенем градації головним фактором безпеки людини є середовище проживання, на другому місці – особиста безпека. Від способу життя залежить повністю здоров'я людини (50%), за ним йде медична активність населення та на останньому місці – дотримання правил безпеки дорожнього руху.

Усі проблеми людини і людства в цілому дуже залежить від соціальної сфери. Слід зауважити, що соціальна сфера надзвичайно складна та багатогранна, адже вона вміщує всі наші людські відносини і взаємозв'язки. Можна сказати, що початок соціальної організації починається з досвіду попередніх поколінь змінених через трудове виховання, освіту та діяльність. Як кажуть історики: «Ми повинні вчитися на помилках своїх попередників».

Новою проблемою XXI ст. вважають нанотехнології, але ця сфера має дві «сторони медалі». З однієї сторони це великий потенціал для людства, який може принести користь в різних областях діяльності. З іншого боку виникають нові соціальні

та екологічні проблеми. Тому існує революційний вплив на безпеку світу в майбутньому. З'являється новий термін «віртуальна реальність». технологіях сучасного світу з появою феномена «віртуальної реальності». Глобальні інформаційні мережі та їх соціалізація здатні управляти поведінкою великих мас людей. Держава як інструмент соціальної організації виявилася нездатним ефективно впливати на цю «віртуальну реальність», а часто втручання держави лише шкодить справі [4]. Комплексне уявлення про соціальну організації дає підставу стверджувати, що управляти безпекою людини можна лише через його соціальну організацію, прагнучі підвищувати рівень безпеки на кордонах сфер.

Щоб уникнути національних загроз, потрібно управляти соціальною організацією держави. Щоб уникнути цивілізаційних загроз, потрібно управляти організацією світової спільноти. Безпека людини підпорядкована відповідного рівня соціальних ресурсів. У нашому світі йдуть різні зміни, які впливають на природну, технологічну, інформаційну, соціальну сфери і на всю мегасистему в цілому. Наша цивілізація не озираючись наближається до точки біфуркації, тобто навіть найслабкіший вплив може перевести систему в якісний стан. Такий перехід і є «катастрофа» у визначенні «теорії катастроф» [5].

Головним пріоритетом для людства повинно бути безпека саме людини. Лише в цьому випадку можна побудувати ефективну систему безпеку XXI ст., коли людина буде стояти на першому місці. Безсумнівно, все, що відбувалося і відбувається в нашому світі, пов'язане між собою і являють масштаб системної кризи сучасної цивілізації. Ця криза може стати для нас катастрофою в побутовому сенсі цього слова. А може відкрити нові можливості для подальшого розвитку людства і нового розквіту цивілізації. Як рухатися далі – питання відкрите. Ми знаємо одне, що безпека – складне соціальне явище, об'єкт теоретико-управлінського дослідження, предмет соціальної інженерії. У результаті проведеної роботи встановлена закономірність, яка визначає безпеку в якості складної системи, сукупності взаємообумовлених елементів таких як потреба та інтерес до безпеки.

Список використаної літератури

1. Кузьменко А. Проблеми відповідності стратегії та системи забезпечення безпеки України національним потребам/ А. Кузьменко// Юридич. журнал. – 2006. – № 10. – С 79–88
2. Петрик В. Сутність інформаційної безпеки держави, суспільства та особи / В. Петрик// Юридич. журнал. – 2009. – № 5. – С 122–134.
3. Ліпкан В. А. Безпекознавство: навч. посіб. Київ: Видавництво Європейського університету. 2003. 208 с.
4. Кузьменко А. Безпекознавство – основа теорії інформаційної безпеки/ НПЖ «Інформаційна безпека людини, суспільства, держави». – К: НА СБУ, 2009. – № 2. – С. 11–17
5. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку): навч. посіб. для вищих навч. закл./ Н.Р. Нижник, Г.П. Ситник, В.Т. Білоус / Укр. академія держ. управління при Президентові України; Академія держ. податкової служби України. – К.: Преса України, 2000. – 304 с.